

De ærede Ordførere for det socialdemokratiske Parti (Olufson) og for det radikale Parti (Niels Frederiksen) har i deres sidste Taler fundet Anledning til at forstærke Udtrykkene for deres Uvillie til at gaa med til en Lovgivning efter de Principper, dette Lovforslag hviler paa, og disse to Partier synes herefter at ville tage det Standpunkt, at de kun vil yde Tilslutning, forsaavidt Jorderhvervelsen finder Sted ved Ekspropriation, og forsaavidt Staten bliver Ejer af den Jord, det nye Brug skal oprettes paa. Jeg vil meget beklage, om det under den fortsatte Behandling af dette Spørgsmaal skulde vise sig at blive disse to Partiers Stilling. Hvis de to Oppositionspartier virkelig vil indtage et saadant Standpunkt, vil der meget vanskeligt kunne opnaas Enighed fra alle Sider om Lovforslaget. Thi jeg maa bede ærede Medlemmer være forvissede om, at det ikke er nogen Tilfældighed og heller ikke nogen Biomstændighed ved dette Lovforslag, naar det tager Sigte paa at aabne Mulighed for, at den private, den frie Udstykningsvirksomhed, uden Tvangserhvervelse og uden Statens fortsatte Ejendomsret til Jorden, kan faa Lov til igen at virke ved Siden af de meget store Udstykningsforetagender, der er paabegyndte i Henhold til Lovene af 4. Oktober 1919. Jeg har tilladt mig at betegne dette fortsatte og gentagne Krav om Ekspropriation af Jord som et Slagord, der maaske i visse Kredse har agitatorisk Betydning, men som absolut ikke vil finde Tilslutning blandt alle dem, der besidder virkelig Kendskab til det danske Landbrugs Udvikling. Det ærede Medlem Hr. Hans Rasmussen synes ikke om denne Betegnelse; jeg vil derfor straks bede det ærede Medlem være forvissat om, at jeg ikke dermed ønsker at sige, at det ærede Medlem ikke selv finder Ekspropriation at være den rette Form for Sagens Løsning. Jeg har betegnet det som et Slagord, fordi jeg mener, at det er lige saa hult og tomt som et Slagord, fordi det ikke har noget med Livets Realiteter at gøre. Ekspropriation er nemlig ganske upaakrævet og overflødig. Det er jo slet ikke Erhvervelsen af Jord, der frembyder Vanskeligheder. Alt tyder oven i Købet paa, at der i den allernær-

meste Fremtid vil blive overordentlig stærkt Udbud af Jord i den frie Handel, og da navnlig i den Del af Landet, dette Lovforslag skal tage Sigte paa at komme til gode, og sandsynligvis et Udbud af Jord til nedadgaaende Priser.

At et Forslag som dette, hvis det bliver ophøjet til Lov, skulde bidrage til at fordyre Jorden, er ganske fejlagtigt. Jeg har tilladt mig, da jeg før havde Ordet, at fremdrage nogle Tal i saa Henseende. Det ærede Medlem Hr. Stengaard-Kirkegaard har suppleret disse Oplysninger. Dette Køb af Jord til Oprettelse af Husmandsbrug, som kan være meget betydningsfuldt for Statskassen, som giver Laan dertil, og overordentlig betydningsfuldt for de Nybyggere, som begynder, er i Virkeligheden for intet at regne mod den Omsetning af Jord — hvad enten man opgør den i Areal, i Hartkorn eller i Penge —, som finder Sted hvert Aar her i Landet. Og Jordpriserne bestemmes jo af ganske andre Ting end dette, om vi bevilger Laan til Erhvervelse af Ejendomme, selv om vi gaar saa højt op som, ekstraordinært i Aar, at stille 8 Mill. Kr. i Udsigt til Laan og 4 Mill. Kr. i Udsigt som Tilskud til Bygninger, ikke til Nedskrivning af Jordværdien. Der stilles her i Landet store Beløb til Raadighed til Erhvervelse af Jord, det er ikke blot Staten, som giver Laan til Erhvervelse af Jord. Hvor meget tilbydes der ikke gennem Kreditforeninger og Sparekasser? Hvor betydningsfuld end Lovgivningen her paa Rigsdagen er, saa lad os dog ikke tro, at det er ved den Slags Foranstaltninger, man fastsætter Prisen paa den danske Jord. Det er ganske andre Faktorer, den er afhængig af. Og den bevæger sig op og ned, paavirket af disse Faktorer, ganske uden Hensyn til, hvad der i saa Henseende vedtages her i Rigsdagen. Vil de Herrer virkelig tro det, som her fremsættes — og jeg har ikke Lov at betvivle, at det er deres Opfattelse —, ser jeg ikke, hvad det nytter at sætte Ekspropriation i Stedet, medmindre de vil indføre Ekspropriation i Uoverensstemmelse med Grundlovens klare Bestemmelser. Thi hvis der ved Ekspropriationen skal gives den fulde Værdi for Jorden, hvis den Mand, som har købt vedkommende Ejendom, og fra hvem man vil